

ВПЛИВ ПОСТІЙНОСТІ СКЛАДУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ГРУПИ НА РІСТ, РОЗВИТОК ТА ПОВЕДІНКУ ТЕЛИЧОК У МОЛОЧНИЙ ПЕРІОД

Золотарьов А. П., канд. с.-г. наук,
Антоненко С. Ф., д-р с.-г. наук, старший науковий співробітник,
Піскун В. І., д-р с.-г. наук, старший науковий співробітник,
Інститут тваринництва НААН
Золотарьова С.А., канд. с.-г. наук
e-mail: apz_2013@ukr.net

Державний біотехнологічний університет

Анотація. У статті наведено результати щодо визначення впливу постійності складу технологічної групи на ріст, розвиток та поведінку теличок у молочний період. Одержані результати свідчать, що телички з групи з постійним складом протягом дослідження мали перевагу за приростом живої маси, середньодобовими приростами, більше часу витрачали на споживання корму та відпочинок, ніж їх однолітки з групи зі змінним складом.

Ключові слова: телички, постійність групи, приріст живої маси, порівняльний аналіз.

Реалізація потенціалу молодняка великої рогатої худоби знаходиться в прямій залежності від умов вирощування, годівлі і утримання, тобто умов, які забезпечували б його нормальний ріст, розвиток і високу продуктивність.

Вирощування телиць розподіляється на окремі вікові періоди. Для кожного з них характерні певні самостійні технології, які повинні ґрунтуватися на біологічних закономірностях розвитку організму і сприяти формуванню тварин з високою молочною продуктивністю.

У ряді випадків технологія, що використовується на фермі, не відповідає умовам забезпечення нормальних чинників життєдіяльності організму і тварини вимушені адаптуватися до неї з великою напругою відповідних фізіологічних систем. Через стресовий стан у них відмічається зниження продуктивності.

Велике значення для подальшої молочної продуктивності корів мають умови утримання телиць. Від цього залежить їх збереженість, рівень резистентності, знижає рівень стресу. У багатьох дослідженнях було відмічено, що телята, які росли у групових клітках, були більш адаптивні до оточуючого середовища та нових умов утримання, ніж ті, що перебували у індивідуальних клітках. Також ці телята споживали більше молока та інших кормів раціону.

У той же час відомо, що введення до груп нових тварин викликає стресові ситуації через вистроювання нової ієрархії. Новачкам необхідно завоювати місце під сонцем, а старожили не хочуть здавати свої позиції. Тому періодично виникають конфліктні ситуації, які у підсумку призводять до стресу, травм і, як наслідок, до втрати продуктивності. Аби уникнути таких ситуацій, наприклад, у

великих господарствах з виробництва молока практикують формування груп нетелів, які вводяться на виробництво повним складом до однієї доярки.

Проте питання постійності складу теличок молочного віку в технологічній групі та вивчення його впливу на ріст, розвиток, статеве дозрівання і молочну продуктивність в науковій літературі практично не висвітлено.

Мета роботи – оцінити ефективність двох прийомів формування технологічних груп теличок: з постійним і непостійним складом при однаковому рівні вирощування та визначити їх вплив на їх ріст і розвиток з 10-денного до 6-місячного віку.

Було сформовано 2 групи телиць по 15 голів у кожній. Середня жива маса телят на початок дослідження у контрольній групі дорівнювала $31,8 \pm 0,30$ кг, а у дослідній – $31,9 \pm 0,24$ кг. Згідно схеми дослідження, дослідна група мала постійний склад, а у контрольній періодично відбувалася ротація частини тварин.

Тривалість експерименту з вивчення впливу постійності складу технологічної групи теличок на їх ріст та розвиток, а також поведінку становила 183 доби.

Встановлено, що за період дослідження валовий приріст живої маси у теличок контрольної групи склав $134,9 \pm 0,42$ кг, а середньодобовий – 737 г, у дослідній, відповідно, $162,1 \pm 0,51$ кг та 886 г.

За результатами багатокритеріального аналізу встановлено, що динаміка живої маси теличок за постійності технологічної групи була кращою і цільова функція для дослідної групи за розглянутими критеріями була меншою і становила 0,1672. Для контрольної групи цільова функція була гіршою у 1,6333 рази. Цільова функція динаміка середньодобового приросту теличок контрольної групи була гіршою в 0,2084 рази.

Проведений хронометраж поведінки піддослідних тварин показав, що у дослідній групі телята більше витрачали часу на споживання корму, жуйку та сон. Тобто, вони перебували у більш спокійній обстановці, ніж ровесники з контрольної групи. Цим можна пояснити одержані результати щодо росту та розвитку телят за вирощування у групі з постійним складом.

Дослідженнями встановлено, що вирощування теличок молочного напрямку продуктивності у технологічних групах з постійним складом до 6-місячного віку позитивно впливає на ріст, розвиток та поведінку тварин. Перебування теличок молочного періоду з 10-денного до 6-місячного віку у групі з постійним складом дозволяє підвищити середньодобові прирости живої маси до 20 % у порівнянні з групою зі змінним складом. Проведений хронометраж поведінки піддослідних тварин показав, що у групі з постійним складом телички перебували у більш комфортних соціальних умовах.

Abstract. The article presents the results of determining the influence of the constant composition of the technological group on the growth, development and behavior of heifers during the milking period. The obtained results indicate that heifers from the group with a constant composition during the study had an advantage in live weight gain, average daily gains, spent more time on feed consumption and rest than their peers from the group with a variable composition.

Keywords: heifers, group stability, live weight gain, comparative analysis.